

Driemaandelijks: Oktober, November, December 2021

N° agréatie P 505241

PB- PP B-71149
BELGIE(N) - BELGIQUE

Vereniging Zonder Winstoogmerk

PATRONAAT DER WEZEN

VAN DE TREINBEGELEIDERS VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ
DER BELGISCHE SPOORWEGEN

WERK VAN ST-NICOLAAS VAN ONZE BESCHERMELINGEN
"DE VRIENDEN DEZE WEZEN "

Secretariaat :

Rue du progrès, 26 te 6880 Bertrix

Bankrekening :BE92 0000 1314 5823

Verantwoordelijke uitgever : Jean-Luc Lurkin, Rue du progrès, 26 te 6880 Bertrix

✉ : wezen.orphelins@gmail.com

Binnenkort komt de grote Sint weer

Zoals elk jaar rond deze periode willen wij graag beroep doen op uw liefdadigheid ten voordele van het jaarlijkse Sint-Nicolaasfeest voor de wezen van het personeel van de treinbegeleiding van de N.M.B.S.

10 meisjes en jongens zullen van uw edelmoe- digheid genieten. Namens onze beschermelingen bie- den wij u dan ook onze oprechte dank aan voor uw vrijgevigheid.

Schooltoelagen voor het jaar 2021/2022

Het patronaat verleent financiële steun aan de 10 kinderen van onze te vroeg overleden collega's, zodat ze zich zonder al te veel materiële zorgen kunnen concentreren op hun studies.

In juni zijn er twee wezen afgestudeerd.

- Jonas Roegies die zijn Bachelor of Science in de lichamelijke opvoeding en de bewegingswetenschappen. Dit jaar is hij in de politieacademie ingeschreven.
- Amaury Stoelzaed behaalde haar bachelor in de orthopedagogie. Ze ging ook naar de politieacademie

De moeders bedankten het patronaat en zijn leden hartelijk voor de waardevolle hulp die hen geleverd werd voor de studies van hun kinderen. **Het is dankzij uw vrijgevigheid dat deze hulp mogelijk is !!**

In september vernamen we het overlijden van mevrouw **Julia Lefaza Landu**, treinbegeleider in Brussel-Zuid. Ze was 40 jaar oud en moeder van 4 kinderen van 8 tot 14 jaar. We wachten op verdere informatie.

Het bedrag van de aan de wezen toegekende schooltoelagen is onveranderd gebleven. Ziehier de verdeling per leeftijdscategorie:

- van 13 tot 19 jaar: 2 wezen hebben 199 Euro gekregen
- meer dan 19 jaar: 4 wezen hebben 236 Euro gekregen

Dit jaar hebben we voorzien **1.342 €** te verdelen aan schooltoelagen.

Wij herinneren er u aan dat de kinderen slechts recht hebben op schooltoelagen als hun vader of moeder regelmatig de voorziene bijdrage gestort heeft aan onze vzw. De bijdrage om lid te worden van het Patronaat is heel matig: **slechts 8 Euro per jaar**.

Nazicht van de rekeningen

Volgend jaar, in de loop van februari zal het nazicht gebeuren van de rekeningen van het afgelopen jaar.

Het zou de raad van bestuur ten zeerste verheugen mocht voor dit nazicht kunnen gerekend worden op de medewerking van moeders van begunstigden, milde schenkers of leden. Door hun aanwezigheid zouden deze personen kunnen getuigen dat al het geld dat wij inzamelen volledig besteed wordt aan het doel dat wij nastreven.

Personen die wensen deel te nemen aan het nazicht van de rekeningen kunnen dit melden aan de

Voorzitter: Paul Wolwertz 0496 – 878 214

Vicevoorzitter: Ronny Van Acker 0479 – 862 692

Schatbewaarder: Jean-Luc Lurkin 0479 – 860 506

Gelieve, voor alle vragen in verband met het bestuur van het Patronaat der Wezen, contact te nemen met de voorzitter of de schatbewaarder.

Voor het raadplegen van boekhoudkundige stukken wordt best contact opgenomen met de schatbewaarder, zodat kan afgesproken worden waar de stukken kunnen geraadpleegd worden.

overlijdensberichten

Onder onze vrienden gepensioneerden, die ons elk jaar zo edelmoedig steunen ter gelegenheid van Sint-Nicolaas, betreuren wij het overlijden van:

- De heer Smjo Lepere, rustend hoofdwachter-controleur te Aarlen. Geboren op 17 april 1952 en overleden op 19 april 2021.
- De heer Piep Guido; rustend hoofdwachter te Welkenraedt.
- De heer Luc Gysels, rustend hoofdwachter te Gent Sint-Pieters op 65 jarige leeftijd.

Diep getroffen, betuigen wij aan de familie van de overledenen onze oprechte deelneming.

De Kruidtuin

Een virtueel paradijs in een betonnen omgeving

In 1829 werd de Kruidtuin, een combinatie van park en oranjerie plechtig ingehuldigd. De Kruidtuin had zowel een educatief-wetenschappelijk als een ontspannend karakter. Veertig jaar werd de Kruidtuin uitgebaat door de Koninklijke Maatschappij. Wegens financiële problemen nam de staat het geheel over in 1870. Een twintig jaar later werd besloten het geheel op te vrolijken met een beeldtuin. De kunstenaars Constantie

Meunier en Charles van der Stappen kregen de leiding van het project.

In de jaren 20 van de 19de eeuw zat Brussel in een cruciale fase. De tweede stadswal (Vijfhoek) was juist ontmanteld en de stad kon zich eindelijk uitbreiden over haar randgemeenten. De oostelijke uitbreiding greep plaats in de Maalbeekvallei (Schaarbeek, St-Joost, Etterbeek, Elsene en St-Gillis) en was vooral residentieel: de Noord-Oostsquares, de

Leopoldswijk, de Jubelparkwijk, de wijk van de vijvers van Elsene en de Louisalaan. De westelijke uitbreiding vond plaats in de Zennevallei (Schaarbeek, Molenbeek, Anderlecht, Laken) en was vooral industrieel. De Kruidtuin werd aangelegd op de oostelijke helling van de Zennevallei die zo steil en grillig was dat er toch geen residentiële bouw mogelijk was.

Het terrein lag op het grondgebied van St-Joost maar grensde toch aan de ringboulevard die de oude stadswal verving en redelijk groen was. Om het hoogteverschil te overbruggen werd de tuin in drie plateaus verdeeld. De oranjerie kwam in het hoogste deel met een Franse tuin en daaronder kwamen een Italiaanse en Engelse tuin. In 1829 werden park en oranjerie plechtig ingehuldigd. De Kruidtuin had zowel een educatief-wetenschappelijk als een ontspannend karakter. De combinatie groenwetenschap-ontspanning was niet uitzonderlijk. Wat hoger dan de Kruidtuin, tegen het Madouplein aan, ligt in een mooi parkje (Cricq-park) een wit gebouw dat ooit de eerste sterrenwacht van Brussel huisvestte. En het Leopoldspark was ooit een dierentuin waar wetenschap en ontspanning aan elkaar gekoppeld waren.

Veertig jaar werd de Kruidtuin uitgebaat door de Koninklijke Maatschappij. Wegens financiële problemen nam de staat het geheel over in 1870. Een twintig jaar later werd besloten het geheel op te vrolijken met een beeldentuin. De kunstenaars Constantie Meunier en Charles van der Stappen kregen de leiding van het project. In 1893 was de collectie klaar. Het ging om een geheel van vrij moderne beeldhouwkunst. De stijl was geïnspireerd op wat even voordien geïntroduceerd was door de Fransman Rodin. Deze brak met het toen heersende neo-classicisme. Het classicisme was een kunststroming uit de 18de eeuw die in de 19de eeuw eindeloos herhaald en uitgemolken werd vanwege de conservatieve smaak van de burgerij. Het leidde tot ziellose kunst, artistieke bloedarmoede, afgelichte beelden. Desondanks weigerde men aan de academiën nieuwe wegen in te slaan en bleef men het neo-classicisme promoten. Men noemde deze gedateerde stijl dan ook academisme. De jonge schilders reageerden hevig tegen de dictatuur van de academie. Ze trokken de natuur in en schilderden "echte dingen" i.p.v. Griekse goden en Romeinen. Het realisme introduceerde het werkelijke leven en de volksmens (boeren, arbeiders). Het daaropvolgend impressionisme veranderde de klassieke vormen. In de

beeldhouwkunst gebeurde hetzelfde: niet meer de gepolijste, gladde vormen maar grillige, schijnbaar onafgewerkte figuren. Rond 1890 was de smaak van het grote publiek gewend aan arbeiders in de kunst en aan grillig afgewerkte beelden. Bovendien waren de beelden in een logische context ingeplant: de arbeiders beelden natuurelementen of seizoenen of levenscycli uit.

Bij de keuze van de beelden werd gekozen voor verschillende varianten op één thema. Het gaat om de natuur en haar aspecten: exotische dier- en vogelsoorten, het verloren pastorale, de levenscycli van natuur en mens, enz.... De verzameling beelden is niet meer volledig maar de zowat dertig sculpturen geven toch een nauwkeurig overzicht. Er zijn drie soorten beelden. Twee soorten maken deel uit van het parkmobilair: reliëfs die lichtpalen versieren en fonteinen die door een dierenbeeld worden bekroond. Daarnaast zijn er de vele losstaande beelden die destijds op een mooie manier in het 60 jaar oude park ingeplant werden.

Het gaat vooral om wilde dieren zoals panter, leeuw, tijger en krokodil en van grote vogels zoals zwaan, arend, gier en ooievaar. Het lijkt wel of Meunier en Van der Stappen het verlies

van de dierentuin van het Leopoldspark, een tiental jaar voordien, wilden compenseren. Anderzijds sloot de exotiek van de dieren ook wel aan bij de exotische planten die in de serres en de oranjerie aanwezig waren.

We vinden ook een aantal beelden die bomen (buksboom, palm, laurier en olijfbom,...) en planten (distel, klimop, kamperfoelie, lelie,...) verzinnebeelden. Het gaat meestal om jonge mannen en vrouwen die een bijhorend takje of bloemetje dragen. De reliëfs beelden natuurelementen of cycli uit: de vier leeftijden, de vier winden, de vier elementen. De mooiste beelden vormen de groep van de vier jaargetijden: de lente wordt verzinnebeeld door een herderin, de zomer door een maaier, de herfst door een zaaier en de winter door een oude houtspykkelaarster. De meest gekende zijn De Maaier en De Zaaier van Constantie Meunier. Het zijn zeer typische werken uit zijn oeuvre die ook op andere plaatsen opduiken, zoals in het Monument van de arbeid. Meunier creëerde een oeuvre waarin de heldachtige, tijdloze arbeider of boer centraal stond. Zijn figuren zijn noeste, edele zwoegers.

Het geheel van de vier jaargetijden verwijst naar het "Pastorale", een po-

pulair thema uit de 19de eeuw. Naarmate de maatschappij meer en meer stedelijker werd, besteedde men meer op een romantische manier aandacht aan de verloren gaande boerenmaatschappij. Wat dat betreft is de plaats van de Kruidtuin zeer symbolisch te noemen: deels op de plaats waar even voordien nog stadswallen lagen die de uitbreiding van de stad nog blokkeerden; deels op de plaats waar moestuinen en bosjes lagen.

De Kruidtuin was bij zijn creatie al een groene enclave te midden van de oprukkende stad. Het was een soort oase waar de mens naar eigen zin een ideale paradijs tuin creëerde. Door de inplanting van de beelden werd dit element nog vergroot. De moderne tijden zouden het oase-aspect nog vergroten, tot het surrealistische toe. De aanleg van de tunnels van de Kleine Ring en de doortocht van de Jonction hypothekeerden zwaar de rust in het park. De Maaier en de Zaaier kijken nu naar het betonnen geweld van de Financietoren en het Rijksadministratief Centrum. Ze blijven er onverstoort bij, hun blik blijft op oneindig staan.

De Kruidtuin heeft in de twintigste eeuw rake klappen gekregen. In het midden van de jaren 30 was er zelfs sprake van het park te doen verdwijnen. De Oranjerie werd te klein en bovendien moest de tunnel van de Noordzuidverbinding door het park heen. Uiteindelijk zouden de plantencollectie en een aantal beelden naar Meise verhuizen en werd het park doormidden gesneden door de aanleg van de Jonction, de ondergrondse Noord-Zuidverbinding waarvan het dak bekroond werd met een nieuwe laan, de Lazarusstraat. De naam verwijst nota bene nog naar de leproserie die hier in de middeleeuwen aan de buitenkant van de stadswallen aanlag.

Het park werd lange tijd aan zijn lot overgelaten en de Oranjerie leek door het vertrek van de plantencollectie naar Meise tot verval gedoemd. In het begin van de jaren 80 werd het complex gelukkig gerestaureerd tot cultureel Centrum van, de Franstalige gemeenschap. Het park was lange t